No. 307. 1836

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zondag en Maandag 25 en 26 December

NATIONALE MILITIE

LIGTING VAN 1837.

OPROEPING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Stad BREDA, gelet hebbende op de bepaling der wetten, betrekkelijk de Nationale Militie; dat thans tot de werkzaamheden daartoe weder een aanvang zal dienen te worden gemaakt.

Brengen ter kennis van allen en een ieder die zulks aangaat; dat alle Jongelingen, welke geboren zijn in den jare 1818, onverschillig of zij al dan niet redenen van vrijstelling mogen hebben, alsmede diegenen welke hun verblijf binnen dit Rijk zijn komen vestigen, en als Ingezetenen moeten worden beschouwd, (voor zoo verre deze laatsten nog in de jaren der Militie vallen), verpligt zijn, zich voor de Ligting van den jare 1837, te doen inschrijven, op het Stadhuis alhier, en wel in voege als volgt:

De bewoners van wijk A, op Dingsdag den 3den Januarij, 1837.

De bewoners van wijk B, op Woensdag den 4den Januarij, 1837.

De bewoners van wijk C, op Donderdag den 5den Januarij, 1837.

De bewoners van wijk D, op Zaturdag den 7den Januarij, 1837.

Iederen dag des voormiddags van *tien* tot *twaalf* en des namiddags van *drie* tot *vijf* uren.

Terwijl Ouders, Voogden of Bloedverwanten verpligt zijn, in deze voor hunne Naastbestaanden of Pupillen, hetzij laatstgenoemden al of niet tegenwoordig zijn, mitsgaders de Regenten van publieke gestichten, voor de onder hun beheer staanden, de belangen te behartigen, door het doen der bij de wet gevorderde aangifte, en dat alle dezelven daarvoor verantwoordelijk zijn.

Zullende diegenen welke zich op de hier boven vastgestelde dagen, of uiterlijk op den 20sten Januarij, 1837, niet hebben aangegeven, alsnog worden ingeschreven of nagevoegd aan het einde van het register, en dezelven tevens, overeenkomstig art. 8 der wet van den 27sten April, 1820, worden verwezen in eene boete van niet minder dan *vijf guldens* en niet te boven gaande de som van *honderd guldens*; of in geval van volstrekt onvermogen, tot eene gevangenis van vier dagen tot ses weken. — Terwijl zij die zich vóór den 28sten Januarij, 1837, niet hebben laten inschrijven, volgens art. 10 der evengemelde wet, dadelijk zullen worden gearresteerd en naar de hoofdplaats der Provincie overgebragt, ten einde aldaar door den Heer Gouverneur en twee Leden der Gedeputeerde Staten te worden onderzocht, en, niet ongeschikt tot de dienst bevonden wordende, aan den Provincialen Kommandant ter inlijving overgegeven te worden; zullende zij bovendien het dubbeld der voorgemelde boete betalen, ten ware zij wettige redenen van vrijstelling mogten hebben, in welk geval zij zonder boete zullen worden ingelijfd.

Vermanende Burgemeester en Wethouders de belanghebbenden, om de hier bovengenoemde tijdsbepalingen exactelijk in het oog te houden; alsmede, dat dezelve hunne *Doop-* en *Geslachtnamen* naauwkeurig en duidelijk opgeven, en op gelijke wijze de Doop- en Geslachtnamen hunner Ouders of Voogden, mitsgaders preciese opgave worde gedaan hunner woonplaats, met aanduiding van de Letter en Nommer hunner Wijk, en zulks om voor te komen, alle de onaangenaamheden en verwarringen, welke voor de Ingeschrevenen zelve, hetzij uit eene verkeerde opgave en spelling der namen, of uit het gebrekkige in het opgeven der woonplaats als anderzins, zouden kunnen voortvloeijen; terwijl zij die niet binnen deze Stad zijn geboren, derzelver geboorte- of doop-akte moeten medebrengen, hetwelk de Regeringen der plaatsen waar zij geboren zijn, verpligt zijn hun *gratis* aftegeven.

Wordende verder, naar aanleiding van Art 21 der wet van den 8 Januarij, 1817, mitsgaders van Art. 3 der Wet van den 27. April, 1820, tevens ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat alle voor zich zelve dienende Manschappen, die in den loop van het laatstvoorgaande jaar, hetzij door het overlijden van eenen Vader, of wel Moeder Weduwe zijnde, of door eene plaats gehad hebbende regterlijke Separatie of Echtscheiding der Ouderen, of door overlijden van eenen Stiefvader en Stiefmoeder, of eindelijk ook door het overlijden van een of meer Broeders of Zusters, regt op vrijstelling, overeenkomstig de bepalingen van Art. 91 en 94, hebben verkregen, en dienvolgens hun ontslag verlangen, zich jaarlijks, *vóór den vijfden Januarij*, aan het Plaatselijk Bestuur, in geschrifte moeten adresseren, met overlegging van de noodige bewijzen, ingerigt overeenkomstig de voorschriften bij de aangehaalde, 91. en 94. Artikelen gestatueerd; zijnde de Ouders, Voogden, Curators en Gemagtigden van de belanghebbenden, evenzeer als de Manschappen zelve bevoegd om soodanige aanvrage te doen.

Vermanende dienvolgens die genen, welke gedurende den loop van den jare 1836, zich in de gevallen als hier boven omschreven mogten zien gebragt, om uiterlijk *vóór den vijfden Januarij* 1837, hunne reclames aan Burgemeester en Wethouders, in geschrifte, in te dienen, met overlegging van de noodige bewijzen; zijnde uitdrukkelijk bepaald, dat alle aanvragen om ontslag uit de Dienst, welke na gezegde tijdsbepaling worden ingediend, of, waarvan de bewijzen niet in behoorlijke orde zijn, voor het jaar 1837, niet meer worden aangenomen.

Terwijl eindelijk gelet op het 29. Artikel der Wet op de Nationale Militie, dato 8. Januarij, 1817, houdende: dat de Nationale Militie, zoo veel mogelijk zal genomen worden uit VRIJWILLIGERS, waartoe ingevolge Art. 31, zullen worden aangenomen alle Ingezetenen, welke op den 1. Januarij van ieder jaar, ongehuwd zijn, hun negentiende jaar zijn ingetreden en hun dertigste nog niet hebben volbragt, ten ware zij reeds in Dienst der Nederlandsche Armée of Nationale Militie hadden gestaan, in welk geval zij tot den ouderdom van vijf- en dertig jaren zullen worden toegelaten; hebbende voorts de lengte van één El, vijf honderd zeventig Strepen (vijf Rijnlandsche voeten) en binnen deze Stad ten minste gedurende de laatste vijftien maanden gewoond hebbende.

Alsmede gelet op het besluit van den Heere Staatsraad, Gouverneur der Provincie NOORD-BRABANT, van den 17. Maart, 1817, N°. 15, waarbij bekend aan wordt gegeven, dat Zijne Majesteit, bij besluit van den 8. Maart daarvoren Litt. H., de Gratificatie van wege de Gemeente aan de Vrijwilligers ingevolge Art. 22 der Wet van den 8. Januarij 1817, toetelleggen, heeft bepaald op DERTIG GULDENS.

Bij deze worden opgeroepen alle degenen die, de voorschreven vereischten bezittende, genegen mogten zijn als vrijwilligers bij de Nationale Militie te dienen, en hierdoor het Contingent dezer stad zouden willen aanvullen of verminderen, om zich hiertoe ter Secretary dezer stad aan te geven, alwaar het *Register van Vrijwillige Inschrijving* zal openliggen, van dato dezes tot en met de geheele maand Januarij des aanstaanden jaars 1837, dagelijks, des voormiddags van tien tot twaalf ure, uitgenomen de Zon- en Feestdagen. — Wordende aan ieder vrijwilliger toegesproken eene premie van *dertig guldens*, van Stadswege te betalen, zoodra deszelfs tot dien dienst door den militie-raad zal zijn goedgekeurd.

BREDA, den 19. December 1836.

DE ROY, Vt.

Ter ordonnantie van dezelve,

De Secretaris der Stad,

H. W. SCHAUKES.

Latere Berigten der vorige Courant.

BREDA. — De belgische vertegenwoordigers hebben gisteren het budget der middelen met eenparigheid van de 54 leden, die aan de stemming deelnamen, aangenomen. De heer *Dumortier* onthield zich van zijne stem uit te brengen, omdat men het artikel van de suiker geadjourneerd had; de heer *Gendebien*, omdat hij zijne goedkeuring aan een groot getal belastingen, die hem niet bevielen, geven konde; de graaf *F. de Merode*, om geheel tegengestelde redenen; deze vond het cijfer der belastingen te laag en het budget onvoldoende; maar hij had daaromtrent geen bijzonder voorstel gedaan, wel voorziende dat dit kwalijk zou opgenomen worden. Ten opzigte van de visscherij was door den heer *Gendebien* een voorstel gedaan, dat het beheer der domeinen geen privilegie mogt maken of belasting heffen van de vischvangst in alle wateren aan den vloed en de ebbe onderworpen; de minister van finantien verklaarde daarop dat hij vrijstelling ten deze zou geven van af den Doel tot aan Tamise.

De senaat heeft gisteren de algemeene beraadslaging over verscheidene ontwerpen, betrekkelijk aangevraagde credieten, afgehandeld.

— Het brusselsch blad *l'Observateur* vermeldt het gerucht, dat de tegenwoordige minister van binnenlandsche zaken in Belgie, de *Theux*, welke thans het interim van de buitenlandsche waarneemt, wel voor goed minister van het laatstgemeld departement konde worden; de heer *Fallon* zou dan welligt minister van binnenlandsche zaken worden.

— De belgische bladen spreken van eene postale overeenkomst tusschen Frankrijk, Belgie en Pruissen, alsmede het gevolg van de sedert 1 October in gang zijnde dienst tusschen Parijs en Brussel. Met 1° Januarij aanstaande zou namelijk opgemelde dienst met denzelfden spoed naar Aken worden voortgezet.

— Ter Antwerpsche beurs waren heden (23 *December*) genoteerd: Belg. 101; O. Metall. 105; Sp. Ardoin 19¾, ⅝; Passieve 8¼; Nap. renten 92¾; B. Tavolière 56; Sicil. 92¾; Rom. L. 101; Id. te Antw. 99; Bras. 83¾. — Wisselkoers op Amsterdam en Rotterdam pari.

In de Parijsche bladen van eergisteren, heden ontvangen, vinden wij nog vermeld, dat de afgevaardigden te Parijs, zich Maandag den 26sten tot eene bijzondere vereeniging, onder voorzitterschap van den oudste in jaren, den heer *Gras-Preville*, zullen vereenigen tot het kiesen der groote deputatie, die koning *Lodewijk Philips*, bij zijne komst voor het doen der opening der kamers op den 27sten, te ontvangen. De werkzaamheden der beide kamers zullen den 28sten aanvangen.

Overigens vinden wij in de fransche bladen verder niets bijzonders dan het reeds heden morgen medegedeelde. Het dagblad *le Siècle* komt terug op het reeds meermalen verspreidde, doch weinig geloofd verdienend, gerucht van onderhandelingen tot bevrediging van Spanje, door middel van een huwelijk tusschen don *Carlos* en de fransche Prinses *Maria*; welke beide dan op den Spaanschen troon zouden komen.

De officiele courant van Onate houdt, dat het hof van *Karel V* (don *Carlos*) voor drie maanden den rouw heeft aangenomen, wegens het overlijden van koning *Karel X*.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 24sten December.

Uit Berlijn wordt het volgende gemeld:

Gedurende den onweerzwangeren nacht van 4 december bevonden zich twee wachtmeesters der gendarmerie uit Breslau en Steinau op weg van Parchwits naar Steinau. Zij vervolgden hunnen weg onder zwaar weder en merkten op, dat de bliksemstralen door geenen donder werden gevolgd, toen omstreeks na 10 ure de lucht zoo duister werd, dat de ruiters niet dan met de uiterste omzigtigheid het spoor konden behouden. Weldra verhief zich een hevige, van stukken ijs vergezelde orkaan, en terwijl deselve woedde, ontwaarden zij met verbazing, zoo wel aan hunne kleederen als aan het tuig hunner paarden allerlei flaauw brandende vlammen; zij waren, om zoo te spreken, geheel daarmede overdekt. Het meest vertoonde zich aan alle spitse voorwerpen, met name de ooren hunner paarden, de plooijen hunner rijmantels en de takken der boomen zoodanige vlammen, die, naar gelang van de voorwerpen waarop zij zich hadden gezet, van verschillende grootte waren. Eerst nadat de ruiters eenen afstand van 400 schreden hadden afgelegd, waren zij buiten den kring dezer elektrieke materie gekomen, en bevonden zich ten 4 ure te Steinau. Ook aan den toren der evangelische kerk aldaar, werden gedurende eenige minuten dergelijke vlammen bespeurd. Dit zeldzame, maar niet geheel voorbeeldelooze natuurverschijnsel eindigde met eenen zwaren donderslag.

De belgische afgevaardigden hebben gisteren het budget van ontvangsten met eenparige stemmen aangenomen. Slechts vier der aanwezige leden de HH. *de Merode*, *Dumortier*, *Gendebien* en *Wilmar* hebben zich van de stemming onthouden, omdat zij zich met enkele bepalingen van het ontwerp niet wilden vereenigen.

De Spaansche Ardoins zijn gisteren te Brussel tot 10⅜ à ⅛ gedaald.

FRANKRIJK.

PARIJS (DONDERDAG) DEN 22sten DECEMBER.

De Hertog *van Nemours* is heden morgen alhier teruggekeerd. Van de komst van den maarschalk *Clausel* heeft men daarentegen niets naders vernomen.

Het stilzwijgen van den *Moniteur*, omtrent de namen der gesneuvelden en vermisten, wordt thans aan de omstandigheid toegeschreven, dat men nog in 't onzekere over het lot van een vijftigtal manschappen, die wel de expeditie niet op den terugtogt konden volgen, maar toch later welligt de versterkte post van Guelma mogten hebben bereikt. Overigens is het geleden verlies, in vergelijking gebragt tot de verontrustende depeches van den maarschalk *Clausel*, de menigte zeer in de hand gevallen, en men geeft openlijk zijne bevreemding te kennen, dat een legerhoofd, zich in officiele stukken aan eene zoodanige vergrooting heeft durven schuldig maken. Het *Journal des Débats* gaat eindelijk voort met al de schuld van het mislukken der expeditie op den maarschalk *Clausel* te werpen.

Men wil dat de generaal *Valazé* met eene bijzondere zending naar de kust van Afrika vertrekt, bepaaldelijk om te onderzoeken, in hoe verre de positie van Guelma geschikt zoude zijn, om tot eene versterkte voorpost te dienen.

Bij eene ordonnantie van den 20sten dezer is te Toulon een krijgsraad benoemd, waarvoor de commandant van het linieschip *de Jupiter*, den kapitein *Querrel*, wien een pligtverzuim wordt ten laste gelegd, zal te regt staan.

De directeur der belgische bank, de heer *Meeuwe*, is gisteren alhier aangekomen en heeft met den minister *Guizot* eene langdurige conferentie gehouden.

Nog is hier gearriveerd de graaf *de Villareal*, en wordt binnen weinige dagen ook de hertog *van Palmella* gewacht.

Men heeft uit Bayonne van den 19den de volgende telegraphische depeche ontvangen:

» *Espartero* heeft den 15den zijne positie aan de Cadagua verlaten, en is met zijn geschut en brug naar Portugaletta teruggetrokken, hij wacht vier nieuwe bataillons. De karlisten hebben de positie door hem ontruimd, bezet, en den 16den alle hare stukken tegen de belegerde stad in batterij gebragt.

» Men wil dat eene der kolonnes van *Gomez* den 14den te Briviesa is aangekomen."

In het ministerieel blad *la Paix* leest men:

» Men verzekert dat het gouvernement aan het Britsch kabinet inlichtingen heeft gevraagd, omtrent het geraamd plan om zich van St. Sebastiaan meester te maken, en deze plaats te behouden in betaling of in onderpand van de voorschotten van allerlei aard, door Engeland aan Spanje gedaan.

» Het Engelsch bestuur heeft omtrent deze kwestie allezins voldoende inlichtingen gegeven."

— Bijzondere berigten uit Madrid van den 14den dezer melden ons het volgende: « De discussien over de grondbeginselen, die door de commissie voor de wijziging der constitutie van 1812 voorgesteld zijn, hebben gisteren een aanvang genomen en zijn heden voortgezet. De vereenigde commissien van oorlog en van financien hebben aan het congres een rapport overgelegd, om het aan zijne beraadslaging te onderwerpen. »

« De courant van heden bevat een vrij belangrijk koninklijk bevelschrift, volgens hetwelk de koopers van nationale goederen, de vrijheid zullen hebben om het bedrag van hunne aankoopen in 4 of 5 percents te voldoen. »

« De divisie van *Ribero* is reeds te Ocana aangekomen, die van *Narvaez* te Manzanares; men beweert dat de eerste in eenen volkomen staat van indiscipline is. De generaal *Narvaez*, door *Alaix* verraden, had aan het gouvernement zijn ontslag verzocht, maar wel verre van aan dit verzoek te voldoen, heeft men dien verdienstelijken officier tot den rang van veldmaarschalk bevorderd. *Narvaez* wordt heden avond of morgen ochtend met zijne divisie hier verwacht, maar hij zal de hoofdstad slechts doortrekken. Het algemeene gevoelen is, dat die fraaije divisie deel zal maken van het reserve corps, dat men op het oogenblik in Castilie oprigt. »

» Het ministerie werkt druk om de ligting te bevorderen; aan manschappen ontbreekt het niet; maar de geweren zijn schaars en het geld nog meer. »

» In de onzekerheid, waarin men is omtrent de bewegingen van *Gomez*, hebben zich tegenstrijdige geruchten omtrent zijne marsch verspreid. Men heeft heden gezegd dat een der kolonnen van die bende, zich naar Segovie gewend had. Zeker is het, dat de Bregadier Don *Narcisse Lopez* met eenige troepen de hoofdstad verlaat, om zich naar Cuença te begeven. »

Als men de, in eenige gezelschappen verspreide, geruchten gelooven mag, dan zouden de beschikkingen betrekkelijk de vrijheid van de drukpers nog vooreerst niet aan de beraadslaging onderworpen worden, ten zij de toon van den pers, in het algemeen dit voor het gouvernement noodzakelijk maakte.

Heden hebben de fondsen zich vrijwel staande gehouden. Vier pCt. 29½ op kont. 5 pCt. nieuwe 22½ en 22¼ op Cont. 24½ op 60 dagen, schuld zonder intrest 9 9⅝ 9¼ op Cont. 9⅝ 8⅝, 9 op 60 dagen.

De Spaansche fondsen zijn heden ter beurze ten gevolge der bovenstaande depeche tot 20¼ à ⅜; gedaald. Men trachtte wel dien indruk weg te nemen door andermaal van eene aanstaande geweigerde tusschenkomst van ons gouvernement te spreken, doch zulks vond niet het minste geloof. De passiven waren 5⅜ genoteerd; de 3 pCt. kontant 79; op tijd 79,20; 5 pCt. kont. 107,70; op tijd 107,90. Nap. Rent. 97,35; Portugal 3 pCt. 29; Rom. L. 100¾ à 101

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 20sten December.

In de tweede kamer der staten van het Koningrijk Saksen is dezer dagen, bij gelegenheid der beraadslagingen over het ontwerp van het crimineele wetboek, in overweging genomen of de doodstraf al dan niet zou behouden worden. De deputatie van de eerste kamer en de minister van justitie verklaarden, dat de afschaffing der doodstraf wenschelijk, doch voor als nog ontijdig was. De minister van justitie deelde eene opgaaf mede van de doodvonnissen, welke in de laatste 20 jaren in het Koninkrijk Saksen zijn uitgesproken en ten uitvoer gelegd. Volgens dezelve, zijn in de laatste vijf jaren meer doodvonnissen uitgesproken, dan in de voorafgaande 15 jaren (in 1835 werden er 15 voltrokken). Het getal tuchtelingen is in de laatste vijf jaren, ofschoon velen hunner gratie ontvingen, van 768 tot 977 gestegen. De minister merkte echter daarbij aan, dat daaruit evenwel geene grootere zedeloosheid was af te leiden, daar in dezen tijd over een aantal vroeger gepleegde misdaden gevonnisd werd, namelijk over eene menigte uit hebzucht gepleegde brandstichtingen. Bij stemming verklaarden zich 35 leden *tegen* en 4 *voor* de afschaffing der doodstraf.

Men schrijft van de Italiaansche grenzen, onder dagteekening van den 12den dezer:

» Omtrent den uitslag van het onderzoek wegens het onlangs ontdekte plan, om eene omwenteling te bewerken, verneemt men weinig meer dan gissingen of geruchten. Volgens dezelve zouden de nog in Zwitserland aanwezige, of onder valsche namen van daar ontsnapte Italiaansche vlugtelingen, Mazzini, gebroeders Ruffini en anderen, de eigenlijke ontwerpers van dien aanslag geweest zijn, en de Sardinische regering het eerst door eene vreemde mogendheid daarvan onderrigt zijn geworden.

» Don Miguel schijnt aan de mogendheden van het viervoudig verbond nog steeds onrust in te boezemen. Zeer onlangs moeten weder van den kant van Engeland en Frankrijk dringende vertoogen aan het Turinsche hof gedaan zijn, ten einde hetzelve te bewegen, om aan dien Vorst niet alleen allen onderstand te onttrekken, maar hem ook in de uitvoering van ontwerpen, die hij koesteren mogt, in zoo verre te verhinderen, als eene poging daartoe door scheepsuitrustingen in Sardinische havens gedaan mogt worden. Intusschen moet het daarop gegeven antwoord, met verwijzing op den onlangs in Portugal ten aanzien der Sardinische consuls genomen maatregel, niet zeer voldoende uitgevallen zijn. Ter reede van Genua liggen steeds verscheiden Engelsche en Fransche advijsvaartuigen, waarbij zich dezer dagen nog een Portugeesch jagt gevoegd heeft.”

ENGELAND.

LONDEN, den 21sten December.

Morgen zal de Koning te Brighton een geheimen raad houden.

Eenige afgevaardigden uit het vereenigd committé der Dissenters hebben hunne opwachting bij den minister van binnenlandsche zaken, lord *J. Russell*, gemaakt, om hem met de grieven hunner committenten bekend te maken, en verligting daarvan te verzoeken.

In den Stedelijken Raad dezer hoofdstad is eene toelage van vijf honderd ponden sterling gestemd, ten behoeve der in Engeland uitgeweken Polen.

De Conservatieven te Winchester hebben den marquis van *Chandos* een feest gegeven, waarop die staatsman zijne overtuiging heeft aan den dag gelegd dat, in den politieken strijd die thans te strijden viel, de inwoners dier stad zich steeds trouwe verdedigers der aloude britsche constitutie zouden betoonen.

In de jongst gehouden wekelijksche zamenkomst van de leden der Algemeene Iersche Associatie te Dublin heeft *O'Connell*, na gedane mededeeling, dat zijn plan, tot benoeming van zoogenaamde vredemakers in alle gemeenten, eenparige goedkeuring had verworven, vinnig uitgevaren tegen de beraamde groote vergadering van Protestanten, op het stadhuis aldaar, waarin, gelijk men weet, adressen aan den Koning en het Parlement tegen de pogingen der Radicale partij moeten gestemd worden.

De brieven uit Lissabon, tot den 12den, deelen de verkiezing der Gedeputeerden bij de Cortes voor die hoofdstad mede, waaronder zich, in weerwil der vrijheid daartoe, onlangs, met verandering in de constitutie, verleend, niet een enige der tegenwoordige Ministers bevindt, terwijl integendeel te Oporto verscheiden van hen weder zijn ingekozen.

Het Ministerie zou niet voltallig gemaakt worden voor bij de opening der Cortes.

Men sprak van het zenden van een persoon van hoogen rang en naauw aan het Koninklijk Huis verbonden (sommigen dachten aan prins *Ferdinand* zelven), als buitengewoon gezant naar Engeland, zoodra men berigt had dat de tegenwoordige Zaakgelastigde door den Koning ontvangen was. Ook verhaalde men dat de britsche gezant *Howard de Walden* een eigenhandigen brief van zijnen Souverein, tot goedkeuring van zijn jongst gehouden gedrag, had ontvangen, en eindelijk worden de geruchten wedersproken, wegens misverstand tusschen de bevelhebbers der engelsche en fransche eskaders.

De minister van buitenlandsche zaken *Sa da Bandeira* had, in den Kabinetsraad, de Koningin een ontwerp van wet aangeboden, waarbij de uitrusting van slavenhaalders strengelijk wordt verboden.

De van elders bekende ontevredenheid der kooplieden te Oporto wegens de belasting op de wijnen, wordt in deze brieven bevestigd, met bijvoeging van hun voornemen om, zoo hunne deputatie bij de Hooge Regering haar doel niet bereikte, hunne magazijnen te sluiten, waardoor meer dan zesduizend menschen van alle bestaan zouden beroofd worden, hetwelk voor die stad, waar reeds thans vele rooverijen gepleegd worden, van de verst uitziende gevolgen zou wezen.

In onderscheiden streken hadden bloedige twisten tusschen oproerig geworden soldaten en nationale garden plaats gehad.

— Men verzekert dat de Directie der Bank van Engeland zich ernstig bezig houdt met de beraming van maatregelen, ter voorkoming van den nadeeligen invloed dien te particuliere banken, welke sedert eenigen tijd overal, tot bijzondere einden, worden opgerigt, op het openbaar crediet, en met name op dat der Nationale Bank zelve, zouden kunnen uitoefenen.

— Onder het elfhonderdtal behoeftige en bejaarde personen, aan welke eergisteren, volgens jaarlijks gebruik, Zr. Ms. kersgiften uitgereikt zijn, hebben zich onderscheiden mannen en vrouwen van tusschen de 90 en 100 jaren oud en onder anderen eene vrouw dezer hoofdstad, welke reeds haar 108ste jaar is ingetreden, bevonden.

Het reeds bijeengebragte montant ter daarstelling van een vijftigtal nieuwe kerken en derzelver toebehooren in deze hoofdstad, beloopt ongeveer 103,000 p. st., terwijl bovendien door lord *Southampton* en andere aanzienlijke personen giften in grond, ter oprigting van enkele dier kerkgebouwen, gedaan zijn.

— Het is bekend, dat de Britsche regering, ten gevolge van de proefreize, door den overste *Chesney* gedaan, het plan heeft laten varen om door middel der stoomvaart op den Euphrates eene spoediger gemeenschap met Indie daar te stellen. Sedert dit besluit bekend is geworden, hebben de kooplieden, die oorspronkelijk het ontwerp gevormd hadden, om hetzelfde doel te bereiken door eene geregelde vaart van stoomschepen over de Middellandsche zee en de Roode zee, zich op nieuw daartoe vereenigd, en reeds is er voor zeer aanzienlijke sommen tot dat einde ingeschreven. Hetgeen den ijver voor deze onderneming nu laatstelijk nog meer heeft opgewekt, is het uit Indie ontvangen berigt, dat de Londensche brievenmaal van den 1sten Junij, over Egypte afgezonden, reeds den 18den Julij, en dus binnen 48 dagen te Bombay is aangekomen. Het plan bepaalt zich echter niet enkel tot de correspondentie met het eigenlijke Indie, maar men wil de geregelde stoomvaart ook uitstrekken tot de eilanden van den Oost-Indischen Archipel en zelfs tot Australie en China. Men schijnt echter te verwachten, dat zoo zich al geene natuurlijke hinderpalen tegen de uitvoering van dit reusachtig plan verzetten, het bewind der Oost-Indische compagnie het mogelijke zal doen om dezelve te verhinderen.

Gisteren waren de 3 pCt. geconsolideerden 88¾; Spanje 20⅛; Portugal 28½; Brazilie 82½; Holland 2½ pCt. 54, dito 5 pCt. 100½.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND. — Men schrijft uit *Stuttgart*, dat de Heer E. MÜLLER eene verzameling van 46 onuitgegevene brieven van de Princessen LEONORA en LUCRETIA D'ESTE aan hare moeder, aan den Hertog ALFONSUS II en aan andere leden der familie, is magtig geworden, en dezelve, benevens vele andere soortgelijke stukken, gebruiken zal, om de Geschiedenis van het geslacht, van den dichter TASSO en in 't algemeen de kunstgeschiedenis van *Italië* op te helderen. — Als eene bijdrage tot de zonderlinge weersgesteldheid van dit jaar, welke door sommigen aan den invloed der Halleysche Komeet wordt toegeschreven, meldt men uit *Silesië*, dat na 8 dagen storm en ongewoon warm weder, in den nacht van 3-4 dezer, over geheel *Silezië*, *Gallicië* en *Hongarije*, een zwaar onweder gewoed heeft, waarbij de bliksem op verscheidene plaatsen is ingeslagen. Men heeft daarbij opgemerkt eenen helderen, elektrischen, witten glans, welke even als eene uitstrooming uit de wolken, bij het opkomen en aftrekken van het onweder, aan het heldere gedeelte van den hemel tot in het Zenith opsteeg. Verscheidene dagen voor het onweder en daags na hetzelve lag er een damp of waassem over de aarde.

ITALIË. — Te *Florence* heeft zich eene vereeniging gevormd, om voor 28 beroemde mannen van *Toskane* standbeelden op te rigten. De medeleden dezer vereeniging brengen maandelijks tot het bedoelde einde 3 lira's op. Vier zulke standbeelden zijn reeds besteld, namelijk die van MACHIAVEL, LEONARD DA VINCI, ANDREA CESALPINI en MICHELANGELO BUONAROTTI.

TURKIJË. — In de drukkerij des Sultans te *Konstantinopel* is thans op de pers eene Geschiedenis van het Ottomanische Rijk, beginnende met MAHOMED en eindigende met de Regering van ABDUL HAMID, Grootvader van den tegenwoordigen Sultan. De schrijver van dit werk is SAÏD-EFFENDI van *Brussa*. Hetzelve zal uit 10 deelen bestaan, waarvan er één reeds het licht ziet. De Sultan is bijzonder met het werk ingenomen.

ENGELAND. — Velen zullen zich den naam van RICHARD WESTALL onder fraaije Engelsche platen, als derzelver teekenaar, herinneren. De uitmuntende kunstenaar, is dezer dagen overleden: geldelijke ongelegenheid schijnt zijne verstandvermogens gekrenkt en zijnen dood verhaast te hebben. Het zijn vooral de Engelsche dichters, inzonderheid SHAKSPEARE en MILTON, welker werken hij door zijn zeer vruchtbaar kunsttalent heeft opgeluisterd.

FRANKRIJK. — De Akademie der Zede- en Staatkundige Wetenschappen heeft tot leden, in plaats van de overledene SIEYES en DESTUTT DE TRACY, benoemd de HH. ROSSI en DAMIRON. Hun mededinger was de Heer DE CARDAILLAC.

BELGIË. — De keuze, door de kamer van Afgevaardigden gedaan, in de benoeming van Examinatoren voor de Akademische graden (in onze Courant van ll. Donderdag medegedeeld) heeft bij de liberale partij groot ongenoegen te weeg gebragt. Men heeft namelijk opgemerkt, dat van de gekozenen slechts één Hoogleeraar van de Akademie van *Luik* is, één van die van *Gend*, en dat, terwijl er van de vrije Universiteit van *Brussel* niet één enkel Hoogleeraar is gekozen, er daarentegen *vijf* zijn van de Katholijke Universiteit. Men vraagt, wat men nu met deze nieuwe instelling gewonnen heeft? Zeker niet, wat er het doel van was, meerdere onpartijdigheid.

NEDERLANDEN. — Het Israëlitisch letterkundig Genootschap *Tot Nut en Beschaving* te *Amsterdam*, eenen gouden eerepenning hebbende uitgeloofd aan den vervaardiger der beste verzameling van bekeldichten op onzen tijd, heeft denzelve toegewezen aan den Heer J. VAN DAM TZ., Onderwijzer in het huis van Correctie te *Hoorn*. Ook nog bij eene andere letterkundige maatschappij in ons Vaderland, is eene prijsuitloving loopende voor een oorspronkelijk bekeldicht, zoodat het dit belangrijke, maar moeijelijke en daarom zeldzaam beoefende vak van poëzij in ons land thans niet aan aanmoediging ontbreekt. — Directeuren van TEYLER's *Genootschap* hebben aangekondigd, dat op de uitgeschrevene prijsvraag over den wansmaak in het Nederlandsche Schouwtooneel vier verhandelingen zijn ingekomen, waarvan geene geoordeeld is den gouden eerepenning waardig te zijn. Het Genootschap biedt echter aan, twee derzelve ten koste der stichting te doen drukken met vereerende melding van de namen der schrijvers. Deze verhandelingen zijn die, geteekend, de eene met eene Grieksche spreuk van PLUTARCHUS *in vita Solonis*, de andere met de woorden: *Men geev geen oorzaak om den Schouwburg zwart te maken*. Het Genootschap heeft, om te beantwoorden voor 1 April 1838, uitgeschreven de volgende prijsvraag uit het vak der Natuurkunde: » Eene naauwkeurige en volledige, doch tevens beknopte, uit wel bewezene en herhaalde waarnemingen en proefnemingen opgemaakte beschrijving van de beweging der sappen in de planten, vooral met opzigt tot de navolgende vraagpunten: » Welke zijn de deelen of organen der planten, waarin de beweging der sappen plaats heeft? Verschillen de organen, waardoor de eerste of ruwe vochten uit den bodem opgenomen worden, en waarin ze vervolgens opklimmen, door het gewas verspreid en naar de knoppen en bladen gevoerd worden, van diegene, waardoor de in de bladen veranderde en bereide sappen teruggevoerd worden? Worden met de sappen tevens luchtvormige vloeistoffen opgenomen en voort bewogen? Moet aan de spirale vaten eene afzonderlijke van die der overige organen verschillende werking worden toegeschreven? Voeren dezelve alleen sappen of alleen luchtvormige vloeistoffen, dan wel beiden te zamen? In hoe verre verschilt de beweging der vochten in de vaten of buizen van die in het celwijsweefsel? Mag het bestaan van een eigen stel van vaten, ter beweging van de bereide en voedende sappen dienende, zoo als door C. H. SCHULTZ en MEYER is aangenomen, als genoegzaam bewezen, en in alle planten aanwezig worden aangemerkt? Welke zijn de oorzaken der beweging der sappen in de planten? Wat is er in 't bijzonder te houden van de laatste, eigene waarnemingen en gevolgen aangaande dat alles, door den Heer GIRON DE BUZAREINGUES, in zijne Verhandeling: *Sur la distribution et le mouvement des fluides dans les plantes* (*Ann. des Sciences Natur. 2e Sér.* 1836 p. 226) opgegeven? Worden deze door herhaalde waarnemingen bevestigd?"

Nieuwste Fransche Letterkunde, N°. VIII.

LA JUIVE, histoire du temps de la regence, par Mme EUGENIE FOA. 2 vol. Prix . . . *f* 1,00.

Gij heeft hier eene joodsche geschiedenis, of liever de lotgevallen eener ongelukkige, die in het land harer inwoning eene vreemdelinge, en, door de zeden des tijds, van alle bescherming der wetten beroofde dochter van eenen rijken Israëliet; wier genegenheid voor eenen Christen, de vete in hare ouderlijke woning brengt; wier liefdegloed den prachtvolle woning harer vaders in lichte laaije vlam zet, dewijl haar vader, zich onteerd achtende door eene huwelijksverbindtenis zijner dochter met een Christen, liever en zijn huis liever aan de vlammen opoffert, dan zoodanige vereeniging te gedoogen. Doch het slagtoffer der wrake wordt buiten zijn weten gered; en de onverzoenlijke vader, de troostelooze moeder, de twee vrienden, de ongelukkige dochter vijandige, moeijen beweenen een verloren geacht kind; terwijl de jeugdige dochter in de armen hares vriends, maar buiten echtelijke banden, haar leven verlangt, om korten tijd, na zelve moeder geworden te zijn, voor de deur der ouderlijke woning, waar binnen de nooit verzoenbare vader zijn kind nog vloekt, om te komen door koude en aandoening, zonder vertroosting voor haar hart gevonden te hebben. — Dit, onder vele opzigten treurig, verhaal moet strekken ten bewijs dat de liefde eene vrouw alles doet vergeten; maar zou er niet evenzeer uit blijken, dat geloofshaat alles doet verbreken, en de banden des bloeds en der vriendschap verscheurd worden voor altijd! Wat toch is schrikkelijker eene ongelukkige dochter, die eene in het hart gelegde maar niet behoorlijk gewijzigde neiging onvoorzigtig opvolgt, of een vader die uit geloofshaat zijne eigene woning in brand steekt, om zijn kind te vermoorden? Jammer is het dat dit verhaal ontsierd wordt door ontuchtige voorstellingen van het Fransche hof in dien tijd van het regentschap; jammer dat het tafereel van geluk, 't welk tusschen eene Jodin met een Christen, onder het ouderlijke goedvinden, gesloten is, slechts aangewezen en niet uitgewerkt is; het zou een weldadig tegenbeeld geweest zijn, om het verderfelijke van geloofshaat te doen uitkomen. Hoe gaarne wij het als een der eerste pligten leeren, dat kinderlijke gehoorzaamheid Gode welgevallig is, en niet dan zegen kan doen verwachten op onze ondernemingen; verre zij het van ons dat wij kunnen goedkeuren, dat een vader, door geloofshaat vervoerd, den heiligen naam des Allerhoogsten misbruikt, om zijn kind te vloeken; een naam, die nooit in den mond eens stervelings dan tot zegen spreken, behoorde gevonden te worden. Indien Madame *Eugenie Foa* dezelfde is, die onder den naam van *George Sand* het republiekeinsche geschrift *Simon* heeft opgesteld, dan vragen wij ons zelven met verbazing af, hoe is het mogelijk, dat dezelfde persoon, twee zulke geheel strijdige beginselen heeft kunnen voorstellen in een behagelijk licht; want de strekking van beide schriften bevalt niet; hoe toch zal men met genoegen de huisselijke tafereelen tusschen eene hoogmoedige dochter en eenen ongelukkigen vader kunnen lezen; wie zal smaak vinden in het woeden van een verstikten vader tegen een gedwee kind, [illegible] de poging van moord het gruwel [illegible] door het gevoel van liefde. Maar men leze het geschrift, en oordeele.

Graanmarkt te Amsterdam.

VRIJDAG, *den 23sten December*.

TARWE. — Stil: 127 ℔ Gelinge N. Groninger *f* 183; - 129 O. en N. dito *f* 205.

In ROGGE is alleen gedaan, bij partij: 123 ℔ N. Norder *f* 140; - 120 J. Drentsche *f* 143 beide in Entrepôt, ter verzending.

GARST. — Meer aan en traag: 99, 101 ℔ Vriesche Zomer *f* 112, 118; - 103 dito Winter *f* 122.

HAVER. — Flaauw: 86 ℔ N. fijne *f* 100 zeilende.

BOEKWEIT. — Zonder handel.

Z A A D M A R K T.

KOOLZAAD. — zonder handel.
LIJNZAAD. — in een doen: 106, 107 ℔ Vriesch *f* [illegible]
RAAPOLIE. — flaauw: per 6/w. *f* 45; vlieg. *f* 44, 43 ¾; Mei *f* [illegible]
LIJNOLIE. — per 6/w. *f* 36; vliegend *f* 34 ¾.
HENNIPOLIE. — *f* 46; vliegend *f* 46 ¾ à ½.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (23 *December*) waren genoteerd: Werkel. Schuld 2½ pCt. 55 [illegible] dito 5 pCt. 100; Kansb. 22¾, ⅞; Amort.-Syndic. 4½ pCt. 94 [illegible] dito 3½ pCt. 77 [illegible] Handelm. 179 [illegible]; Ardoins 85 [illegible], 19 [illegible]; Pass. 5 [illegible]; Metall. 5 pCt. 99 [illegible]; Columb. 16 [illegible], 16 [illegible]; Peruan. 12 [illegible]

*** De Ondergeteekende maakt bij deze aan het geëerde publiek en verdere begunstigers bekend, dat hij van heden af, zich alhier heeft geëtablisseerd als PORCELEIN- MINIATUUR- en DOEK-SCHILDER. — Hij verzoekt mitsdien een ieders gunst en rekommandatie, en houdt voorloopig verblijf in de *Stad Diest*, bij den Heer H. L. PEETERS.

BREDA, 24 December 1836. F. HÜPSCH.

T E H U U R

Een welluidend PIANO-FORTE zoo goed als nieuw, te bevragen bij den Muzijkonderwijzer J. WIJMER.

STOOMBOOTEN
WILLEM DE EERSTE en KONINGIN DER NEDERLANDEN,
Varende in het Beurt-veer tusschen NIJMEGEN *en* ROTTERDAM, *vice versa.*

Van NIJMEGEN naar ROTTERDAM en 's HAGE, iedere Zondag, Dingsdag en Donderdag, 's morgens te 7 ure, en

Van ROTTERDAM naar NIJMEGEN, ieder Maandag, Woensdag en Vrijdag, 's morgens ten 6 ure.

Met uitzondering, dat met gemelde STOOMBOOTEN op den 25 en 26 December, 1 en 2 January aanstaande *geen* Dienst zal worden verrigt.

*** Le soussigné, éditeur de *l'Hivernage des Hollandais à la Nouvelle-Zemble*, édition in 4°, enrichie de huit belles lithographies, prévient MM. les souscripteurs à cette intéressante publication, que l'extrême soin apporté à l'invention des dessins et à l'exécution des planches, a seul retardé l'apparition de la première livraison, composée de la moitie de l'ouvrage, et qui sera mise en vente vers la fin de février prochain, la seconde partie suivra de près la première. — On souscrit chez tous les libraires du Royaume.

F. BURY-LEFEBVRE, *Imp. - libraire, à Maastricht.*

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers,